

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE**

**ІННОВАЦІЙНА ПАРАДИГМА РОЗВИТКУ
ЕКОНОМІКИ, ФІНАНСІВ, ОБЛІКУ ТА ПРАВА**

**INNOVATIVE DEVELOPMENT PARADIGM OF
ECONOMICS, FINANCE, ACCOUNTING AND LAW**

**Збірник тез доповідей
Book of abstracts**

**15 вересня 2021 р.
September 15, 2021**

**м. Полтава, Україна
Poltava, Ukraine**

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL
CONFERENCE**

**ІННОВАЦІЙНА ПАРАДИГМА РОЗВИТКУ
ЕКОНОМІКИ, ФІНАНСІВ, ОБЛІКУ ТА ПРАВА**

**INNOVATIVE DEVELOPMENT PARADIGM OF
ECONOMICS, FINANCE, ACCOUNTING AND LAW**

**Збірник тез доповідей
Book of abstracts**

**15 вересня 2021 р.
September 15, 2021**

**м. Полтава, Україна
Poltava, Ukraine**

УДК 33
ББК 65

Інноваційна парадигма розвитку економіки, фінансів, обліку та права: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Полтава, 15 вересня 2021 р.). Полтава: ЦФЕНД, 2021. 71 с.

У збірнику тез доповідей представлено матеріали учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Інноваційна парадигма розвитку економіки, фінансів, обліку та права» з:

Sumgayit State University

Uniwersytet Wrocławski

Белорусский государственный экономический университет

Брестский государственный технический университет

Вінницький національний аграрний університет

ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

ДНЗ «Богуславський ЦПТО»

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України»

Західноукраїнський національний університет

Институт экономики НАН Беларуси

Київський національний лінгвістичний університет

Київський національний торговельно-економічний університет

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Миколаївський національний університет ім. В. О. Сухомлинського

Національний юридичний університет ім. Ярослава Мудрого

Сумський будівельний коледж

Сумський національний аграрний університет

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Університет «Україна»

Університет Григорія Сковороди у Переяславі

Університет митної справи та фінансів України

Університет державної фіскальної служби України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова

У збірнику тез доповідей висвітлюються результати наукових досліджень з актуальних питань економіки, фінансів, обліку та права.

Тематика конференції охоплює актуальні проблеми: економічної теорії та історії економічної думки; світового господарства і міжнародних економічних відносин; економіки та управління національною економікою; економіки та управління підприємствами; продовольчої безпеки та екологічної політики в сучасному світі; підприємництва, торгівлі та біржової діяльності; демографії, економіки праці, соціальної економіки і політики; туризму та готельно-ресторанної справи; бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту; фінансів, банківської справи, страхування; маркетингу; менеджменту; логістики та транспорту; публічного управління та адміністрування; історії та теорії держави та права, філософії права; цивільного права та процесу, сімейного права, житлового права, міжнародного приватного права.

Видання розраховане на науковців, викладачів, працівників органів державного управління, студентів вищих навчальних закладів, аспірантів, докторантів, працівників державного сектору економіки та суб'єктів підприємницької діяльності.

**ЦЕНТР
ФІНАНСОВО-
ЕКОНОМІЧНИХ
НАУКОВИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ**

© Автори тез, 2021

© Центр фінансово-економічних наукових досліджень, 2021

Офіційний сайт: <http://www.economics.in.ua>

**ЗМІСТ
CONTENTS**

СЕКЦІЯ 1. ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ SECTION 1. ECONOMIC THEORY AND HISTORY OF ECONOMIC THOUGHT ...	6
<i>Мороз Є. О.</i> ПОЛІТИЧНІ ФАКТОРИ ЕКОНОМІЧНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ	6
СЕКЦІЯ 2. СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО І МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ SECTION 2. WORLD AGRICULTURE AND INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS	8
<i>Тавгенъ Е. О.</i> ПЕРСПЕКТИВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ ВНЕШНЕТОРГОВОГО СОТРУДНИЧЕСТВА С НЕПАЛОМ.....	8
СЕКЦІЯ 3. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЮ ЕКОНОМІКОЮ SECTION 3. ECONOMICS AND MANAGEMENT OF THE NATIONAL ECONOMY	10
<i>Борзенко О. О.</i> АНАЛІЗ РОЗПОДІЛУ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ ТА НАПРЯМІВ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ В УКРАЇНІ	10
<i>Князев С. І., Яненко І. Г.</i> СТРАТЕГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ІНФОРМАЦІЙНО-ЦИФРОВОЇ РЕІНДУСТРІАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ.....	11
<i>Нестеренко С. С.</i> АНАЛІЗ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЛІСОВОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ.....	12
<i>Филиппова Т. В., Кривицкая Т. В.</i> ГЛОБАЛЬНЫЕ ВЫЗОВЫ И НОВЫЕ РЕАЛИИ РАЗВИТИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ НА 2021 – 2025 ГОДЫ.....	14
<i>Филиппова Т. В., Будурян Т. А.</i> ОСНОВНЫЕ ИТОГИ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ (2016 – 2020 ГГ.)	15
СЕКЦІЯ 4. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ SECTION 4. ECONOMICS AND MANAGEMENT OF ENTERPRISES.....	17
<i>Huseynov Q. S.</i> CONCEPTUAL APPROACH TO NATURAL MONOPOLY REFORM PROBLEMS IN AZERBAIJAN	17
<i>Самойленко Д. М.</i> ПИТАННЯ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ	18
<i>Могильна Л. М., Славко В. В.</i> ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ	20
<i>Horej Malwina</i> SZACOWANIE WARTOŚCI MARKI KORPORACJI TRANSNARODOWEJ NA PRZYKŁADZIE BRAND FINANCE GLOBAL 500	21
СЕКЦІЯ 5. ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ SECTION 5. ENTREPRENEURSHIP, TRADE AND EXCHANGE ACTIVITIES	23
<i>Бердар М. М.</i> ІННОВАЦІЙНІ БІЗНЕС-МОДЕЛІ ЯК ІНСТРУМЕНТ СУЧАСНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА	23
<i>Горобченко О. А.</i> УКРАЇНСЬКА Е-КОМЕРЦІЯ: ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ І ТРЕНДИ	24

СЕКЦІЯ 6. ДЕМОГРАФІЯ, ЕКОНОМІКА ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНА ЕКОНОМІКА І ПОЛІТИКА	
SECTION 6. DEMOGRAPHY, ECONOMICS OF LABOR, SOCIAL ECONOMICS AND POLICY	26
<i>Зданевич П. С., Шурьякова Ю. В.</i> РАЗВИТИЕ ЖИЛИЩНОГО СТРОИТЕЛЬСТВА В ГОРОДАХ-СПУТНИКАХ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ. ИНДИВИДУАЛЬНОЕ ЖИЛИЩНОЕ СТРОИТЕЛЬСТВО.....	26
<i>Назаренко Н. В., Косіашвілі Д. Е., Нікіфорова А. Г.</i> РИНОК ПРАЦІ В УКРАЇНІ 2021	27
<i>Меленчук В. Р., Хололович Д. В., Иванова А. С.</i> РАЗВИТИЕ ЖИЛИЩНОГО СТРОИТЕЛЬСТВА В РЕСПУБЛИКЕ БЕЛАРУСЬ.....	29
<i>Чабан Г. В.</i> ПРОФЕСІЙНА НЕРІВНІСТЬ НА РИНКУ ПРАЦІ УКРАЇНИ	30
СЕКЦІЯ 7. ТУРИЗМ ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННА СПРАВА	
SECTION 7. TOURISM AND HOTEL-RESTAURANT BUSINESS	32
<i>Кучерява Г. О.</i> КРУЇЗНИЙ ТУРИЗМ ЯК ПЕРСПЕКТИВНА ГАЛУЗЬ ІНДУСТРІЇ ПОДОРОЖЕЙ.....	32
<i>Лебедєва І. М.</i> ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕТНОКУЛЬТУРНОГО ТУРИЗМУ В АФРИКАНСЬКОМУ ТУРИСТИЧНОМУ РЕГІОНІ.....	33
<i>Гедін М. С.</i> ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЛОВОГО ТУРИЗМУ В КРАЇНАХ ЄВРОПИ	34
СЕКЦІЯ 8. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ	
SECTION 8. ACCOUNTING, ANALYSIS, AND AUDIT	36
<i>Коваль Л. В.</i> ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА ЩОДО ГУДВІЛУ ПІДПРИМСТВА	36
<i>Олієвська М. Г.</i> ЗНАЧЕННЯ ТА ПЕРЕПОНИ НЕФІНАНСОВОГО ЗВІТУВАННЯ	37
<i>Ус А. О.</i> ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ТРЕНДИ В АУДИТІ РОЗВИТКУ ТОРГОВЕЛЬНИХ МЕРЕЖ.....	38
СЕКЦІЯ 9. ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА, СТРАХУВАННЯ	
SECTION 9. FINANCE, BANKING, INSURANCE	40
<i>Борейко Н. М.</i> МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ ІНФОРМАЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ ДЛЯ ВСТАНОВЛЕННЯ ОБСЯГІВ ПРЯМИХ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ	40
<i>Гвоздей Н. І.</i> ПОСЕРЕДНИЦЬКІ ОПЕРАЦІЇ БАНКУ НА ФОНДОВОМУ РИНКУ	42
<i>Ізюмська В. А., Калашнікова Ю. М.</i> СУТНІСТЬ СТРАХОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ	44
<i>Мальцева А. С., Рудь І. Ю.</i> ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ СТРАХОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ ТА ШЛЯХИ ЙОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ	45
<i>Сидорчук А. А.</i> FINANCIAL INSTRUMENTS FOR HOUSEHOLD SAVINGS	47
<i>Созонова Н. О.</i> ДЕЯКІ ПИТАННЯ НОРМАТИВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ В СФЕРІ СТРАХУВАННЯ	48
СЕКЦІЯ 10. МАРКЕТИНГ	
SECTION 10. MARKETING	50

Коваль Л. В.

к.е.н., доцент кафедри бухгалтерського обліку
факультет обліку та аудиту,
Вінницький національний аграрний університет

ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА ЩОДО ГУДВІЛУ ПІДПРИМСТВА

В умовах жорсткої конкуренції для підприємств є важливою їх ділова репутація, вартість якої можна розглядати як гудвіл підприємства.

Відповідно до вітчизняних стандартів обліку гудвіл – це перевищення вартості придбання над часткою покупця у справедливій вартості придбаних ідентифікованих активів, зобов'язань і непередбачених зобов'язань на дату придбання [1].

Відповідно до положень Податкового кодексу України, гудвіл - це нематеріальний актив, вартість якого визначається як різниця між ринковою ціною та балансовою вартістю активів підприємства як цілісного майнового комплексу, що виникає в результаті використання кращих управлінських якостей, домінуючої позиції на ринку товарів, послуг, нових технологій тощо [2].

Для ефективного обліку гудвілу слід належним чином сформувати облікову політику. Основними елементами облікової політики щодо гудвілу є: термін корисного використання гудвілу, метод його оцінки та метод нарахування амортизації (тільки для бухгалтерського обліку, у податковому не використовується).

При визначенні терміну корисного використання гудвілу слід урахувати, зокрема, такі фактори:

- характер та очікуваний термін функціонування придбаного підприємства;
- стабільність та очікуваний термін існування галузі, до якої належить гудвіл;
- загальнодоступну інформацію про характеристики гудвілу щодо подібних підприємств або галузей і типові життєві цикли подібних підприємств;
- вплив старіння продукту, змін у попиті та інших економічних факторів на придбане підприємство;
- очікувану тривалість терміну трудової діяльності ключових працівників (або груп працівників) і можливість іншої групи керівників ефективно управляти придбаним підприємством;
- витрати на експлуатацію або фінансування, необхідні для отримання очікуваних у майбутньому економічних вигод від придбаного підприємства, та спроможність і намір підприємства нести такі витрати;
- очікувані дії наявних та потенційних конкурентів;
- період контролю за придбаним підприємством, а також правові норми, що впливають на термін корисного використання [3, с. 437].

Згідно з Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 19 «Об'єднання підприємств», якщо є переконливе свідчення того, що термін корисного використання гудвілу буде більшим за 20 років, то в примітках до фінансової звітності підприємства повинно бути обґрунтування періоду амортизації. Це може статися, коли гудвіл настільки тісно пов'язаний з ідентифікованим активом (або з групою ідентифікованих активів), що можна обґрунтовано очікувати вигоди для покупця протягом терміну корисної експлуатації активу (або групи ідентифікованих активів). У цьому випадку підприємство принаймні щорічно розглядає суму очікуваного відшкодування гудвілу для визначення можливого збитку від зменшення корисності [1].

Для проведення незалежної оцінки гудвілу застосовують такі методичні підходи:

- витратний (передбачає визначення поточної вартості витрат на відтворення або заміщення об'єкта оцінки з подальшим коригуванням їх на суму зносу (знецінення);
- дохідний (визначається як поточна вартість очікуваних доходів від найбільш ефективного використання об'єкта оцінки, включаючи дохід від його можливого перепродажу);

– порівняльний (передбачає аналіз цін продажу та пропонування подібного майна з відповідним коригуванням відмінностей між об'єктами порівняння та об'єктом оцінки) [4].

Найбільш раціональним є використання дохідного підходу.

Амортизація гудвілу нараховується протягом періоду його корисного використання як правило з використанням прямолінійного методу, якщо немає переконливого свідчення, що інший метод є більш прийнятним.

Таким чином облікове відображення гудвілу забезпечується належним чином сформованою обліковою політикою.

Список літератури

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 19 «Об'єднання підприємств», затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 07.07.1999 № 163. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

2. Податковий кодекс України, затверджений Верховною Радою України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

3. Голов С. Ф., Костюченко В. М. Бухгалтерський облік за міжнародними стандартами: приклади та коментарі: практ. Посібн. К.: Лібра, 2001. 840 с.

4. Національний стандарт № 1 «Загальні засади оцінки майна і майнових прав», затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2003 р. № 1440.

Удк 657(502.131.1)

Олієвська М. Г.

кандидат економічних наук, доцент

Науково-дослідний центр Військового інституту

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

ЗНАЧЕННЯ ТА ПЕРЕПОНИ НЕФІНАНСОВОГО ЗВІТУВАННЯ

У контексті того, що країни, незалежно від рівня розвитку, стають більш інтегрованими у світову економіку, суб'єкти господарювання зобов'язані дотримуватися принципів сталого розвитку [4] та звітувати про свої досягнення у цьому напрямі. Сьогодні інвестори, державні інституції та інші стейкхолдери очікують від менеджерів не лише даних щодо економічних аспектів господарської діяльності, але й інформацію про корпоративне управління, охорону навколишнього середовища та іншу нефінансову інформацію; більше того, інноваційна парадигма розвитку економіки обумовлює переорієнтовувати продукти, послуги та операційні процеси бізнесу у контексті сталості.

Світова практика має низку свідчень того, що з однієї сторони «ринок все частіше вимагає від підприємств прозорості щодо їх екологічної, соціальної та управлінської діяльності», а з іншої – «існує чітка залежність між корпоративною соціальною відповідальністю, корпоративним управлінням та прибутковістю бізнесу» [5]. Більше того, розвиток нефінансової звітності підприємств обумовлюють виклики, які виникають перед економікою країн у результаті впливу пандемії COVID-19 [1].

З метою стандартизації змісту фінансової та нефінансової звітності, міжнародні організації запровадили систему керівних принципів для підготовки звітів про сталий розвиток з групами показників, що належать до економічної природоохоронної та соціальної діяльності підприємств, а також розробили низку відповідних рішень для заохочення складання звітності з питань сталого розвитку і методичні рекомендації щодо складання такої звітності [2].

Проте, у різних країнах звітність про економічні, екологічні та соціальні аспекти діяльності підприємств і досі не має усталеної назви та змісту; питання щодо цінностей підприємств, моделі керівництва, відповідності стратегії досягненню сталого розвитку розкриваються в різнопланових видах документів [1] – екологічні звіти, соціальні звіти, звіти про сталий розвиток тощо.

Незважаючи на інституціональні перешкоди, систематичність подання та об'єктивність розкриття інформації про сталий розвиток у системі бухгалтерського обліку підприємств залежать від таких факторів як: тиск з боку існуючих та потенційних